

JOHN (ROBERT) FOWLES

(1926-2005) İngiliz romancı, hikâyecisi, şair ve denemeci. Fowles, mit ve gizemi gerçekçilik ve varoluşçu düşünceyle birleştiren romanlarıyla yüzyılın önemli yazarları arasında yer almıştır. Gerilim romanı, Victoria dönemi romanı, ortaçağ öyküsü ve otobiyografi gibi geleneksel düzyazı biçimleriyle deneyler yapmış, bu biçimler aracılığıyla yirminci yüzyıl sanatını ve toplumunu yorumlamıştır. Fowles karmaşık durumlar ve efsane, sanat ve tarihten alınma unsurlarla dolu sahneler yaratan, anıtsurma ve betimleme tekniklerini sık kullanan bir yazardır. Romanların anlatı yapısı güçlü, karakterleri canlı, inandırıcıdır. Bu karakterlerin çoğu toplumun genelgeçer kurallarının dışında yaşar; romanların dramatik gerilimi bu karakterlerin kendilerini yeniden değerlendirmelerini gerektiren can alıcı dönüm noktalarına ulaşmalarıyla sağlanır. Fowles'un kadın kahramanları zeki ve bağımsızdır; erkek kahramanlar ise hayatlarındaki bulmacalara yanıt arayan, genellikle kararsız ve yalıtılmış durumdadırlar. Çoğu durumda aradıkları basit çözümleri bulamadıkları gibi, arayışları esrarın daha da artmasıyla sonuçlanır. Fowles her şeyi bilen Tanrı-yazar rolünü reddeder; bu tavrı, romanlarını okuru tatmin edecek finallerle bitirmeyi reddetmeyi de içerdği için bazı okurlarını kızdırmıştır. Oysa Fowles yarattığı karakterlere kendi sınırları içinde seçme ve davranma özgürlüğü tanımanın yazar sorumluluğunun gereği olduğuna inanır. Bu uygulama, Fowles'un, iradesini ve bağımsız düşüncelerini kullanarak topluma uyum göstermeye direnen ve böylece şansın hayat üzerindeki etkisini sınırlayan "sahici" insan anlayışına koşuttur.

İlk romanı *Koleksiyoncu* (1963), büyük bir ticari başarı kazanmış, kitap hakkında yapılan değerlendirmelerde hikâyenin Herakleitos'tan alınan, Az yani seçkinler ile Çok yani kitleler arasındaki mücadele temasını işlediği vurgulanmıştır. Fowles bir düşünce metni olan ikinci kitabı *The Aristos'ta* (1964; *Aristos-Yaşam Üzerine Notlar*, Çev. Serdar Rifat Kırkoğlu, Ayrıntı Yayınları, 2001) sanat, din, siyaset ve toplum hakkındaki düşüncelerine yer vermiştir. *The Magus* (1965; *Büyücü*, Çev. Meram Arvas, Ayrıntı Yayınları, 2006) labirentimsi yapısıyla Fowles'un anlatı ustalığını gözler önüne serer. Yazımına 1952'de başladığı bu roman ilk kez 1965'te yayımlanmış, 1977'de yazarın yaptığı birçok üslup ve yapı değişikliğiyle tekrar yayımlanmıştır. 1969'da yayımlanan *Fransız Teğmenin Kadını* (Çev. Aslı Biçen, Ayrıntı Yayınları, 2013) Fowles'un en başarılı ve yenilikçi romanı olarak değerlendirilmiştir. *The Ebony Tower* (1974; *Abanoz Kule*, Çev. Aysun Babacan, Ayrıntı Yayınları, 2008) her biri bir sanat biçimiyle bağlantılı ve yaratım sürecinin bir yönüyle ilgili öykülerden oluşur. *Daniel Martin* (1977; *Daniel Martin*, Çev. Nuray Yılmaz, Ayrıntı Yayınları, 2012) bir adamın kendini arayışını konu alan, Fowles'un deyişle "duygusal anlamda otobiyografik" bir romandır. *Mantissa* (1982; *Mantissa*, Çev. Aysun Babacan, Ayrıntı Yayınları, 2001) cinsellikten edebiyat kuramına bir dizi konuyu ele alır ve modern edebiyatta yazarın rolü üzerinde odaklanır. Akıl ile boş inanç, delilik ve doğaüstü, özgürlük ve rastlantı, bilim ve büyü gibi kavramların tartışıldığı, çarpıcı bir gerilim romanının ötesine uzanıp metafizik boyutlara da erişen son romanı *A Maggot* (1985; *Yaratık*, Çev. Serdar Rifat Kırkoğlu, Ayrıntı Yayınları, 2000) ise on sekizinci yüzyılda Shaker mezhebinin ortaya çıkışını konu edinir. Kendi yapıtlarının yazılış serüveninden toplumsal analizlere kadar çeşitli yazılar içeren en son yapıtı *Wormholes* (1998; *Zaman Tüneli*, Çev. Sûha Sertabiboğlu, Ayrıntı Yayınları, 2004) ise makale ve söyleşilerinden oluşuyor.

1968 yılından itibaren Fowles İngiltere'nin güneyinde, küçük bir liman kasabası olan Lyme Regis'te yaşamıştır. Yaşadığı yerin yerel tarihine duyduğu ilgiden dolayı 1979'da Lyme Regis Müzesi'nin kuratörlüğüne atanan Fowles, 7 Kasım 2005'te yaşama veda etti.

Ayrıntı: 329
Edebiyat Dizisi: 112

Koleksiyoncu
John Fowles

Kitabın Özgün Adı
The Collector

İngilizce'den Çeviren
Münir H. Göle

Yayıma Hazırlayan
Müge Karalom

Son Okuma
Mehmet Celep

Düzeltilen
Ayten Koçal

© John Fowles, 1963

Bu kitabın Türkçe yayım hakları
Ayrıntı Yayınları'na aittir.

Kapak İllüstrasyonu
Sevinç Altan

Kapak Tasarımı
Arslan Kahraman

Kapak Düzeni
Gökçe Alper

Dizgi
Esin Tapan Yetiş

Baskı
Kayhan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti
Merkez Efendi Mah. Fazılpaşa Cad. No: 8/2 Topkapı/İst.
Tel.: (0212) 612 31 85 - (0212) 576 00 66
Sertifika No.:12156

Birinci basım Afa Yayınları 1992
Ayrıntı Yayınları'nda Birinci Basım 2001
Altıncı Basım 2014
Baskı Adedi 2000

ISBN 978-975-539-308-7
Sertifika No.: 10704

AYRINTI YAYINLARI
Basım Dağıtım San. ve Tic. A.Ş.
Hobzar Mah. Cemal Nadir Sok. No: 3 Çağaloğlu - İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 - Faks: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

John Fowles

Koleksiyoncu

EDEBİYAT DİZİSİ
SON ÇIKAN KİTAPLAR

HAVAALANI BALIKLARI
Angelika Overath

VİS İLE RÂMİN
Fahreddin Esâd-i Gorgâni

DAYICAN NAPOLYON
Ëyrec-i Pêzêşkzâd

ANATHEM
Neal Stephenson

HARMATTAN
Gavin Weston

BEYAZ DÜNYA
Andrew McGahan

BİR SON DUYGUSU
Julian Barnes

MUTSUZLUK ZAMANLARINDA
MUTLULUK
Wilhelm Genazino

HEZEYAN
Laura Restrepo

KIRIK KÖŞELİ İLKBAHAR
Mario Benedetti

O ASLA GERİ GELMEYECEK
Hans Koppel

GECELERİ DAİRELER ÇİZEREK
YÜRÜRÜZ
Daniel Alarcon

YARASALAR
Marcel Beyer

BİR BUĞDAY TANESİ
Ngũgĩ wa Thiong'o

KAYBOLAN
Hans-Ulrich Treichel

PARROT İLE OLIVER AMERİKA'DA
Peter Carey

BİR KÜÇÜK İMPARATORLUK
Christian Kracht

HAYAT DÜZEYLERİ
Julian Barnes

İSTİSNA
Christian Jungersen

GÖZYAŞININ KİMYASI
Peter Carey

“Onların dışındaki kimsenin asla haberi olmadı.”

Yatılı okuldan eve geldiği zamanlar, hemen her gün görürdüm onu; çünkü evleri Belediye'nin ek binasının tam karşısındaydı. O ve kız kardeşi sık sık eve girip çıkarlardı, genelde de delikanlılarla; bundan hiç hoşlanmazdım tabii. Dosyalardan ve muhasebe defterlerinden başımı kaldıracak fırsatım olduğunda pencerenin önünde durup, buzlu camın üzerinden yola bakardım; kimi zaman onu da görürdüm. Akşam olunca bunu gözlem günlüğüme not ederdim; başlangıçta X, adını öğrenince de M diye. Onu birkaç kez başka yerlerde de gördüm. Bir keresinde, Crossfield Caddesi'ndeki halk kütüphanesinin önünde kuyrukta tam arkasıydım. Bir kez olsun yüzüme bakmadı ama ben ensesini ve uzun saç örgü-

sünü seyrettim. Çok açık renk ve yumuşacık örgüleri birer ipek kozasını andırıyordu. Tek bir örgü şeklinde beline kadar uzanıyordu; bazen önüne, bazen arkasına atıyor, arada bir de dolayıp yukarı topluyordu. Buraya konuğum olarak gelmeden önce, saçlarını omuzlarına dökülmüş olarak görme ayrıcalığına yalnızca bir kere eriştim; denizkızına benzer bu güzellik karşısında soluğum kesilmişti.

Bir başka sefer, çalışmadığım bir cumartesi günü Doğa-bilimleri Müzesi'ne gitmişim, dönüşte aynı trendeydik. Üç sıra ötede, çaprazıma oturup kitabını okudu; böylece otuz beş dakika boyunca onu seyredebildim. Onu görmek bana her defasında, hani derler ya yüreğim ağzımda nadide bir şey yakalıyormuşum, büyük bir dikkatle yaklaşmalıymışım duygusu veriyordu. Örneğin, Orman Azameti' kelebeği. Onu hep böyle düşünürdüm, yani hoş veya başka bir şekilde değil; yaklaşılması zor, az rastlanan ve çok zarif. Gerçek bir uzman olmak gerekirdi değer biçebilmek için.

Henüz liseden mezun olmadığı o yıl, babasının doktor olduğundan ve bir keresinde Böcek Meraklıları toplantısında kulak misafiri olduğum bir konuşma sayesinde annesinin içtiğinden başka onun hakkında bir şey bilmiyordum. Kadını bir dükkânda gördüm bir kere, konuşuyordu; yapmacıklı bir sesi vardı ve ilk bakışta alkole düşkün bir tip olduğu anlaşılıyordu; çok fazla makyaj vs vs.

Günün birinde, yerel gazetede kazandığı burs ve ne kadar akıllı olduğu hakkında bir yazı okudum, adı da kendi gibi güzeldi: Miranda. Sanat eğitimi için Londra'ya gittiğini öğrendim böylece. Bu gazete haberi gerçekten bir şeyleri değiştirdi. Her ne kadar henüz bildik anlamda tanışmamışsak da, sanki daha yakınlaşmış gibiydik.

Nedendir bilmem, daha ilk görüşte onun eşsiz olduğunu anlamıştım. Tabii ki deli değilim, bunun düştün öte olmadığını biliyordum ve o para olmasaydı bir düş olarak kalacaktı.

1. *Calias hyale*. (y.h.n.)

Sık sık ona ilişkin hayallere dalıyordum; onunla tanıştığımı, hayran olacağı şeyler yaptığımı, evlendiğimizi ve işte her şeyi düşündüğüm hikâyeler. Daha sonra açıklayacağım ana kadar aramızda çirkin hiçbir şey yoktu, asla olmadı.

O resimler çiziyor, ben de koleksiyonumla ilgileniyordum (düşlerimde). Zamanını beni ve koleksiyonumu severek geçiriyordu, kelebek resimleri çiziyor, onları boyuyordu; modern, güzel bir evde, şu duvarı boydan boya pencere olan bir salonda birlikte çalışıyorduk. Hata yapmaktan korktuğum için neredeyse hep sustuğum Böcek Meraklıları toplantıları da aynı salonda yapılıyordu; sevilen ev sahipleriydik. Açık sarı saçları ve gri gözleriyle öylesine güzeldi ki bütün erkekler kıskançlıktan çatlıyordu.

Onun varlığına rağmen güzel olmayan hayaller kurduğum tek zaman onu spor arabalı ve kolej öğrencisi kılıklı, gürültücü bir delikanlıyla gördüğüm zamandı. Bir gün bankada, para yatırmak için oğlanın arkasındaydım ve çocuğun, “Beşlik banknotlar halinde alacağım” dediğini duydum; elindeki 10 sterlinlik çekle espri yapıyordu sözde. Onun gibiler hep böyle davranırlar. Neyse, bazen onu oğlanın arabasına binerken görürdüm ya da çocuğun yanına oturmuş kentte turlarken; o günler iş arkadaşlarıma karşı ters davranırdım ve böcekbilimci gözlem günlüğümde X işaretini kullanmazdım (tüm bunlar Londra’ya gitmeden önceydi, gidince delikanlıyı bıraktı). Bunlar kendimi kötü düşlere kaptırdığım günlerdi. Ağlar veya önümde diz çökerdi. Bir keresinde, kendimi hayale kaptırıp bir televizyon oyununda gördüğüm gibi bir tokat patlattım yüzüne. Belki de her şey o zaman başladı.

Babam bir trafik kazasında ölmüş. İki yaşındaymışım. 1937’de. İçkiliymiş ama Annie Hala, arabayı annem yüzünden içkili kullandığını söylemiştir hep. Gerçekte ne olduğunu kimse bana anlatmadı ama olaydan kısa bir süre sonra annem beni Annie Hala’yla bırakıp ortadan kayboldu. Annemin tek iste-

diği keyfince yaşamaktı. Bir keresinde kuzenim Mabel bana (küçüktük, dalaşıyorduk) annemin bir sürtük olduğunu ve yabancu bir herifle kaçığını söylemişti. Ben de aptal gibi bunun doğru olup olmadığını gidip doğruca Annie Hala'ya sormuştum; ortada saklanan bir şeyler varsa, bunu yapan halamdı. Artık umurumda değil; annem hâlâ yaşıyorsa bile onu görmek istemiyorum, beni ilgilendirmiyor. Annie Hala sık sık iyi atlatığımızı belirtirdi değişik ifadelerle ve onunla aynı fikirdeyim.

Böylece Annie Hala ve Dick Enişte tarafından, kızları Mabel'la birlikte büyütüldüm. Annie Hala babamın ablasıydı.

Dick Enişte, ben on beş yaşındayken öldü. 1950'ydi. Tring Gölet'i'ne balık tutmaya gitmiştik, ben her zaman yaptığım gibi kelebek ağı ve ıvır zıvırımla uzaklaşmıştım. Karnım acıkıp da onu bıraktığım yere döndüğümde bir sürü insan vardı. Kocaman bir balık yakaladı sanmıştım. Ama felç olmuştu. Eve kadar taşıdılar; o günden sonra ne tek söz söyledi, ne de bizleri tekrar doğru düzgün tanıyabildi.

Ben başımı alıp kelebeklerin peşine düştüğüm ve eniştem de oltalarının yanında kaldığı için tam olarak birlikte geçirdiğimiz söylenemese de yemekte ve yol boyunca beraber olduğumuz o günler (anlatacağım günlerin dışında) kesinlikle geçirdiğim en güzel günlerdi. Çocukken, Annie Hala ve Mabel kelebeklerime değer vermezlerdi ama Dick Enişte hep benden yana çıkardı. İyi bir parçayı her zaman takdirle karşıladı. Gelişimini tamamlamış bir kelebek yakaladığımda benimle oturarak, kanatları gerilip kururken hafifçe çırpınışımı seyredecek kadar aynı duyguları yaşıyordu. Üstelik tırtıl kavanozlarım için ardiyesinde yer açardı. Çerçevelediğim kelebeklerle hobi ödülünü kazandığım zaman, Annie Hala'ya söylememem koşuluyla bir sterlin vermişti. Neyse, uzun sözün kisası; benim için bir baba gibiydi. Müşterek bahiste kazandığım çeki elime aldığımda Miranda'dan sonra aklıma gelen kişi oydu. Ona en iyi olta takımını, istediği her şeyi alabilecektim. Ama artık buna olanak yoktu.

Müşterek bahiste tutturduğumda yirmi bir yaşına gireli bir hafta olmuştu. Her hafta beş şilinlik oynardım. Vergi Dairesi'nde birlikte çalıştığımız Moruk Tom ve Crutchley, kızlardan birkaçıyla ortaklaşa, büyük oynarlardı. Benim de onlara katılmam için yakamı bırakmıyorlardı ama ben yalnız kalmayı yeğledim. Moruk Tom ve Crutchley'den asla hoşlanmadım. Moruk Tom, belediyenin yaptıklarına ilişkin gevezelik edip, Belediye Haznedarı Mr. Williams'a yağ çekmeyi kendine iş edinmiş dalkavuğun biriydi. Crutchley'ye gelince akli kötüye çalışan, sadist bir adamdı, kelebek merakıyla alay etme fırsatını asla kaçırmazdı, hele etrafta kızlar varsa. "Bakın, Fred'in bitkin bir hali var, bir Yalancı Beyaz Melek¹ ile müthiş bir hafta sonu geçirdi herhalde" der ve "Dün gece seninle beraber gördüğüm Diken Kelebeği² kimdi?" diye devam ederdi. Moruk Tom kıs kıs güler, Crutchley'nin Sağlık Koruma'da çalışan ve bizim bürodan hiç çıkmayan kız arkadaşı Jane de kıkırdardı. Bu kız Miranda'nın tam karşıtıydı. Bayağı kadınlardan, hele genç kızların bayağısından her zaman nefret etmişimdir. Sonuç olarak, söylediğim gibi, bahislerde tek başıma oynamayı sürdürdüm.

Çek 73.091 sterlin, birkaç şilin ve birkaç peni tutarındaydı. Salı günü, müşterek bahis görevlileri her şeyin yolunda olduğunu onaylatır onaylatmaz, Mr. Williams'a telefon ettim. Böyle çekip gitmeme kızdığını söyleyebilirim; yine de öncelikle memnuniyetini dile getirdi ve öyle olmadığını gayet iyi bildiğim halde bütün iş arkadaşlarımın da bu duyguyu paylaşacaklarına emin olduğunu söyledi. Hatta paramı yüzde beş faizle Belediye'ye yatırmamı bile önerdi! Belediye binasındaki kimi insanlar hesap-kitap kavramını hepten yitirmiş.

Müşterek bahis yetkililerinin bana salık verdiklerini yaptım. Kopan yaygaranın yatışmasını beklerken, Mabel ve Annie Hala'yla gidip Londra'ya yerleştim. Moruk Tom'a Crutchley ve

1. *Pieris psevdorapae*. (y.h.n.)

2. *Cynthia cardui*. (y.h.n.)

ötekilerle bölüşmesini rica ederek 500 sterlinlik bir çek gönderdim. Teşekkür mektuplarına yanıt vermedim. Pinti olduğumu düşündükleri belliydi.

Keyfimi kaçıran tek şey Miranda'ydı. Parayı kazandığım günlerde, okulu tatilde olduğu için evdeydi; onu yalnızca cumartesi gününün, o büyük günün sabahında görmüştüm. Londra'da para saçtığımız sırada, onu bir daha asla görmeyeceğimi düşünüyordum; artık zengin olduğuma göre, iyi bir koca adayı sayılırdım; yine de bunun gülünç olduğunu biliyordum, insanlar yalnız aşk için evlenirdi, özellikle Miranda gibi kızlar. Onu unutacağımı sandığım da olmuyor değildi. Ama unutmak insanın yapacağı değil, başına gelecek bir şeydir ve benim başıma gelmedi.

Günümüzdeki pek çokları gibi yozlaşmışsanız ve voliyi vurmanın peşindeyseniz gökten yağın çuval dolusu paranın keyfini bir güzel sürebilirsiniz sanırım. Ama benim asla böyle biri olmadığımı söyleyebilirim, okulda bir kere bile ceza almamışımdır. Annie Hala Anglikan kilisesine bağlı değildi, beni kiliseye veya benzer yerlere gitmeye asla zorlamadı; buna rağmen Dick Enişte'nin köşedeki birahaneye giderken kimseye çaktırmamaya çalıştığı bir ortamdı içinde büyüdüğüm. Annie Hala, askerden döndüğümde, bir sürü tartışmadan sonra sigara içmeme izin verdi ama bundan hiç hoşlanmadı. Bunca paraya rağmen, para harcamanın prensiplerine aykırı olduğunu söylemekten vazgeçmedi. ama Mabel çaktırmadan bunun üzerine giderdi; bir gün bunu duydum ve eninde sonunda paranın da vicdanın da benim olduğunu söyledim. Anglikan kilisesine bağlı olmayanların armağan kabul etmesine karşı hiçbir şey yoktu, isteyip istememek ona kalırdı.

Lafı buraya getireceğim, levazım olarak askerliğimi yaparken, özellikle Almanya'da bir iki kez kafayı buldum ama asla kadınlara bulaşmadım. Mirandadan önce kadınları hiç düşünmedim. Kadınların aradığı şeylerden yoksun olduğumun

bilincindeyim; onların arasının bana son derece bayağı gelen Crutchley gibi tiplerle iyi olduğunu biliyorum. Ek binadaki kızların bazılarının ona bakışı midemi bulandırırđı. Hayvanca bir şeydi, ben bu özellikten yoksun doğmuştum. (Böyle doğmuş olmaktan da memnunum; benim gibiler daha çok olsaydı, bence dünya daha iyi olacaktı.)

Paranız olmadığında, zengin olunca her şeyin değışeceğini sanırsınız hep. Hakkım olandan fazlasını ya da aşırı olan herhangi bir şey istemedim, Londra'daki otelde, personelin sadece görünüşte saygılı davrandıklarını düşünebilirdik; ama aslında, bu kadar paramız olup da ne yapacağımızı bilemiyor olmamızdan ötürü bizi adam yerine koymuyorlardı. Bana hâlâ, görüntümün altında eskiden neysem o, yani bir kâtip muamelesi yaptılar. Etrafa para saçmak da işe yaramadı. Yaptığımız herhangi bir şeyde ya da ağızımızı açtığımız anda kendimizi ele veriyorduk. "Bizi aldatmaya kalkmayın sakın, kim olduğunuzu biliyoruz, neden geldiğiniz yere dönmüyorsunuz?" der gibiydiler.

Bir akşam, müşterek bahis görevlilerinin bize verdiği listedeki lüks bir lokantaya yemeğe gittiğimizi anımsıyorum. Yemekler güzeldi ama yabancı garsonların sırnaşlıklarından, insanların bakışlarından dolayı yediklerimizden pek bir tat aldığım söylenemez; salondaki her şey nasıl da onlar gibi yetişmediğimiz için bize tepeden bakar gibiydi. Geçen gün, toplumsal sınıfların ortadan kalktığı üzerine bir yazı okudum; onlara bu konuda söyleyeceklerim olabilirdi. Bana sorarsanız Londra yalnızca şık bir kolejden çıkmış gibi davranabilenlere göre bir kent; eğer doğuştan onlar gibi değilseniz ve kibirli tonlamayı doğru veremiyorsanız orada yeriniz yok demektir; zenginlerin Londra'sından, yani West End dolaylarından söz ediyorum kuşkusuz.

Lüks lokantadan sonraydı ve kendimi bunalmış hissediyordum, bir akşam Annie Hala'ya biraz yürüyüş yapmak istediği-

mi söyledim ve öyle de yaptım. Biraz gezindim, sonra ansızın bir kadın arzuladığımı duyumsadım, daha doğrusu bir kadının olduğunu bilmeyi arzuladım demek istiyorum, böylece, adamın birinin çeki aldığı gün verdiği telefon numarasını çevirdim. “Günün birinde, anlarsın işte, canın çekerse...” demişti.

Kadın, “Bugün doluyum” diye yanıtladı. Başka bir numara biliyor mu diye sordum, iki numara birden verdi. Bir taksiye binip ikincinin adresine yollandım. İyi olmadığım dışında ne olduğunu anlatmayacağım. Çok heyecanlıydım, her şeyi bilirmişim gibi yapmayı denediysem de kadın fark etti. Yaşlıydı, hem de iğrençti, iğrenç. Yani hem davranışlarındaki kabalığıyla, hem de görünüşüyle. Yıpranmış ve adi bir kadındı. Antikaydı ama bir koleksiyona yakışmayacak cinsten. Miranda’nın beni o halde orada gördüğünü düşündüm. Dediğim gibi, yapmaya çalıştım ama işe yaramadı, zaten fazla da üstüne düşmedim.

Paldır küldür kalkışan biri değilimdir, hiç de olmadım; hani derler ya, her zaman daha yüce özlemlerim vardı. Crutchley, bugünlerde bir yere varmak için girişken olmak gerektiğini, Moruk Tom’a ve sırnaşıklığıyla neler elde ettiğine bakmamı söylerdi hep. Dediğim gibi, siz de Crutchley’nin fazla teklifsiz olduğunu düşünürsünüz. Ama işin içinde çıkar varsa sırnaşmayı da gayet iyi bilir, örneğin Mr. Williams’a. “Biraz daha canlı olun, Clegg” demişti bir gün Mr. Williams, o zamanlar Danışma’da çalışıyordum, “İnsanlar güler yüzlü olunmasından, arada bir şaka yapılmasından hoşlanırlar. Bu herkeste, Crutchley gibi Tanrı vergisi değildir ama biraz gayret gösterebiliriz, değil mi?” Fena halde tepem atmıştı. Ek binadan gına gelmişti, zaten çekip gitmeye kararlıyım.

Ben başkalarından farklı değildim, kanıtlayabilirim; Soho’daki dükkânlardan satın alabileceğiniz kadınlar ve onlara ilişkin her şeyi bulabileceğiniz kitaplara ilgi duymaya başladığımda Annie Hala da canıma tak ettirmişti. Dergileri

saklayabiliyordum ama halama yakalanmak korkusundan alamadığım kitaplar vardı. Fotoğraf çekmeyi hep istemiştim; ilk edindiğim şey bir makineydi elbette; bir Leica, en iyisi, teleobjektif vesaire bütün aksamı; bundaki temel amacım ünlü Mr. S. Beaufoy gibi canlı kelebek fotoğrafları çekmek olsa da, koleksiyonculuğa merak sarmadan önce de dikkatimi çeken şeyler vardı; çiftlerin neyin nerede yapılacağını daha iyi bileceklerini zannedenlerin, nerelerde neler yaptıklarını görseler şoke olacakları şeyler de aklımdan geçmişti makineyi alırken.

Bütün diğer şeylerin üstüne şu kadınla başımdan geçenler, altüst etmişti beni kuşkusuz. Örneğin, Annie Hala gemiyle Avustralya'ya gidip, oğlu Bob'u ve erkek kardeşi Steve Amca'yla ailesini görmeyi takmıştı kafasına, benim de onlarla gitmemi istiyordu ama dediğim gibi Annie Hala ve Mabel ile daha fazla beraber olmayı istemedim. Onlardan nefret ettiğimden değil ama bir bakışta nasıl biri olduklarını benden bile daha iyi anlayabilirdiniz. Nasıl oldukları ortadaydı; deliklerini asla terk etmemiş gariban insanlar. Ayrıca, peşlerinden hiç ayrılmamamı veya kendime ayıracak bir saat bulsam, ne yaptığımı onlara anlatmamı isterlerdi sürekli. Yukarıda sözünü ettiğim günün ertesi, Avustralya'ya onlarla birlikte gitmeyeceğimi açıkça söyledim. Pek kötü karşılamadılar, paranın benim olduğunu anlayacak kadar zamanları olmuştu herhalde.

Miranda'yı aramaya ilk gidişim, Annie Hala'yı uğurlamak üzere Southampton'a geçişimden birkaç gün sonraydı; tam olarak 10 Mayıs. Londra'ya dönmüştüm. Kesin bir planım yoktu; Annie Hala ve Mabel'a belki bir yolculuğa çıkarım demiştim ama pek kararlı değildim. Annie Hala korkmuştu, gerçekten; gidişlerinden bir gece önce beni karşısına alıp, ciddi bir ifadeyle gelini onunla tanıştırmadan evlenmeyeceğimi umduğunu anlattı. Bunun benim param ve yaşamım olduğu, ne kadar eli açık davrandığım üzerine bir sürü şey söyledi; ama kızın biriyle evlenebileceğimden ve onları onca utandıran paranın

tamamını kaybedeceklerinden gerçekten korktuğunu görebiliyordum. Onu kınayamam, bu çok doğaldı, hele kötürüm bir kızla. Bence Mabel gibi insanların yaşam ışıkları canlarını yakmadan söndürülmeli; ama bu, konumuzun dışında kalıyor.

Az rastlanan türlerin ve türden sapmaların bulunmuş olduğu yörelere gidip doğru dürüst seriler oluşturmayı kuruyordum; hazırlık yapmış, Londra'dan en iyi malzemeleri almıştım. Yani bir yer bulup kâh toplayarak, kâh fotoğraf çekerek canımın çektiği kadar oralarda kalmaktı istediğim. Onlar gitmeden önce direksiyon kursuna gitmiş ve özel bir minibüs almıştım. Arzuladığım birçok tür vardı –örneğin Kırlangıçkuyruk¹ Siyah Erik Kelebeği² veya Büyük Korubeni³ hatta Amannisa⁴ ve İparhan⁵ gibi ender bulunanlar. Bunlar, birçok koleksiyonunun yaşam boyu yalnızca bir kez karşılaştığı türlerdi. Ayrıca, pulkanatlılar da vardı, onları da toplayabileceğimi sanıyordum.

Söylemeye çalıştığım şey, Miranda'yı konuk edişim aniden oldu, paranın gelmesiyle planladığım bir şey değildi.

Annie Hala ve Mabel ayak altından çekilince, istediğim bütün kitapları satın aldım tabii ki; içlerindeki bazı şeylerin varlığından bile haberim yoktu, her şeyin bu kadar apaçık olması nefretimi uyandırmıştı; Miranda ve bana ilişkin düşlerimden çok farklı bu malzemelerle burada, bu otel odasında sıkıştığımı düşündüm. Birdenbire, onu, sanki yaşamımdan kopmuş biriymiş, sanki birbirimizden yalnızca birkaç kilometre uzakta oturmuyormuşuz (otel değiştirip, Paddington'a geçmiştim), sanki nerede yaşadığını öğrenmek için yeterince zamanım yokmuş gibi andığımı fark ettim. Kolay olmuştu; telefon rehberinde Slade Güzel Sanatlar Okulu'nun numarasını aradım ve bir sabah minibüsümün içinde, dersten çıkmasını bekledim.

1. *Padilio machaon*. (y.h.n.)

2. *Satyrium pruni*. (y.h.n.)

3. *Maculinea arion*. (y.h.n.)

4. *Mellicta athalia*. (y.h.n.)

5. *Melitaea cinxia*. (y.h.n.)